

Τι θα μάθουμε

- A.** Να περιγράψουμε με παραστατικό τρόπο αθλητικούς αγώνες
B. Να αφηγούμαστε ιστορίες με αθλητές

A

Περιγράφουμε με παραστατικό τρόπο αθλητικούς αγώνες

Ο αθλητικός αγώνας δεν είναι παρά ένα γεγονός, άρα η περιγραφή του ακολουθεί το ίδιο σκεπτικό με την περιγραφή γεγονότος, όπως την είδαμε στην ενότητα 1. Ας θυμηθούμε λοιπόν ότι στην περιγραφή γεγονότος, και ειδικότερα αθλητικού αγώνα, οφείλουμε να αναφερθούμε στα ακόλουθα:

- πού και πότε συνέβη αυτό που περιγράφουμε, πού το παρακολούθησαμε
- ποια είναι τα πρόσωπα που συμμετέχουν (αθλητές, θεατές)
- ποιος είναι ο λόγος διεξαγωγής του αγώνα (π.χ. σχολικό πρωτάθλημα, Κύπελλο Ελλάδος, Ευρωπάσκετ κτλ.)
- ποια ήταν η αρχή, η συνέχεια και η κατάληξη του αγώνα
- ποια ήταν η σημασία του (πρόκριση ή αποκλεισμός της ομάδας ή του αθλητή κτλ.)
- συμπεράσματα, σκέψεις και συναισθήματα που προκάλεσε ο αγώνας σε εμάς ή στα πρόσωπα που έλαβαν μέρος

Η Ελλάδα στους 16 του Μουντιάλ!

Στις 24 Ιουνίου 2014 η Εθνική Ομάδα της Ελλάδας στο ποδόσφαιρο αντιμετώπισε την αντίστοιχη της Ακτής Ελεφαντοστού στο πλαίσιο της διοργάνωσης του Μουντιάλ της Βραζιλίας. Εγώ περίμενα με ανυπομονησία να παρακολουθήσω τον αγώνα. Μπορεί να ήταν λίγο αργά, αλλά δεν θα έχανα με τίποτα ένα τόσο σημαντικό παιχνίδι, και οι γονείς μου συμφώνησαν. Άλλωστε, στο σπίτι μας εκείνο το βράδυ ήρθαν κι άλλοι φίλοι μου με τους γονείς τους για να παρακολουθήσουμε όλοι μαζί τον αγώνα.

Επιτέλους, οι παίκτες των δύο ομάδων μπαίνουν στον αγωνιστικό χώρο, ακούγονται οι εθνικοί ύμνοι των δύο χωρών και το παιχνίδι ξεκινάει. Όλοι παρακολουθούμε με ενδιαφέρον. Ήδη στα πρώτα λεπτά αρχίζουν να παρουσιάζονται ευκαιρίες για την Ελλάδα, όμως δεν αξιοποιούνται. Λίγη ώρα αργότερα, ο προπονητής μας πραγματοποιεί την πρώτη αλλαγή και στον αγώνα μπαίνει ο Σάμαρης, μια επιλογή που δε θα αργήσει να δικαιωθεί. Ο αγώνας συνεχίζεται, ενώ λίγα λεπτά αργότερα, ο τερματοφύλακας της Εθνικής μας τραυματίζεται και ο προπονητής αναγκάζεται να τον αντικαταστήσει. Το παιχνίδι προχωράει χωρίς απρόοπτα και ξαφνικά ο Χολέμπας, με δυνατό σουτ, στέλνει την μπάλα στο δοκάρι, ο Σαμαράς έχει στην κατοχή του την μπάλα, σίγουρα είναι γκολ! Όχι! Ο Σαμαράς αποτυγχάνει να βάλει γκολ σε κενή εστία! Η ευκαιρία χάνεται, αλλά οι διεθνείς μας συνεχίζουν απότομοι.

Και να! Νέα ευκαιρία παρουσιάζεται λίγο πριν το τέλος του ημιχρόνου: λάθος στην άμυνα της Ακτής Ελεφαντοστού και ο Σάμαρης κλέβει την μπάλα, τη δί-

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

- πού και πότε έγινε ο αγώνας
- σε ποια διοργάνωση
- πού τον παρακολούθησα και με ποιους

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

- η έναρξη του αγώνα
- η εξέλιξη του αγώνα
- (• αλλαγή παίκτη)
- τραυματισμός τερματοφύλακα
- μια χαμένη ευκαιρία)

- νέα ευκαιρία

νει στον Σαμαρά, αυτός την ξαναδίνει στον Σάμαρη, εκείνος κάνει πλασέ και... ναι, γκολ, είναι το 1-0! Πανδαιμόνιο επικρατεί στο γήπεδο, πανδαιμόνιο και στο σπίτι! Όλοι φωνάζουμε χαρούμενοι και χοροπηδάμε από τον ενθουσιασμό μας! Έχουμε το προβάδισμα!

Στο γήπεδο, μετά το ημίχρονο, ξαναρχίζει το παιχνίδι. Κάποιες φάσεις ευνοούν εμάς, κάποιες την αντίπαλη ομάδα. Στο 58' νέα ευκαιρία για την Ελλάδα: σουτ Σαλιπιγγίδη, σε κόρνερ ο Μπαρί, θα κάνουμε το 2-0; Όχι, άλλη μια χαμένη ευκαιρία...

Η ώρα περνάει, η αγωνία κορυφώνεται, θα διατηρήσουμε το σκορ; Ένα δυνατό μακρινό σουτ του Καραγκούνη καταλήγει για δεύτερη φορά στο δοκάρι. Λίγο μετά, απευθείας χτύπημα φάουλ από τον Χριστοδουλόπουλο, είναι μια ακόμα χαμένη ευκαιρία. Σε λίγο όμως, κάτι ανησυχητικό συμβαίνει ξαφνικά: ρήγμα στην άμυνα της Ελλάδας. Ο Ζερβινιό δίνει πάσα στον Μπονί μέσα στην ελληνική περιοχή. Πεταγόμαστε όρθιοι από την αγωνία! Ο Μπονί πλασάρει και... απογοήτευση, η Ακτή ισοφαρίζει.

Τώρα η ανυπομονησία κορυφώνεται. Η Ελλάδα πρέπει οπωσδήποτε να σκοράρει ξανά, θα τα καταφέρει; Στο 80' οι ελπίδες αναπετώνονται. Ο Τοροσίδης κάνει ένα πλάγιο σουτ, αλλά η μπάλα καταλήγει για τρίτη φορά στο δοκάρι, ενώ λίγο αργότερα ο Χριστοδουλόπουλος κάνει άλλο ένα άστοχο σουτ.

Ο αγώνας πλησιάζει προς το τέλος, οι ελπίδες να προηγηθούμε ξανά σιγά σιγά εξανεμίζονται. Όμως φαίνεται πως τίποτα δεν έχει τελειώσει. Στο τρίτο λεπτό των καθυστερήσεων ο Σαμαράς αναπάντεχα κερδίζει πέναλτι! Οι παίκτες της αντίπαλης ομάδας διαμαρτύρονται. Κάνουν όμως λάθος, ήταν καθαρό φάουλ από τον Σιό μέσα στη μεγάλη περιοχή! Ο Σαμα-

- το πρώτο γκολ

- οι αντιδράσεις

- ο αγώνας συνεχίζεται

- άλλη μια χαμένη ευκαιρία

- κι άλλες ευκαιρίες χάνονται

- το γκολ των αντιπάλων

- οι αντιδράσεις

- εξέλιξη της αγωνίας

- πάλι χάνονται ευκαιρίες

- μια απρόσμενη εξέλιξη

ράς ετοιμάζεται να εκτελέσει το πέναλτι. Όλα τώρα θα κριθούν από ένα και μοναδικό σουτ. Οι θεατές σε ολόκληρη την Ελλάδα περιμένουν με κομμένη την ανάσα και με τα μάτια καρφωμένα στα πόδια του παίκτη μας. Εκείνος συγκεντρώνεται, παίρνει φόρα και κλοτσά την μπάλα δυνατά. Ένα κλάσμα δευτερολέπτου χρειάζεται για να διανύσει η μπάλα την απόσταση των λίγων μέτρων μέχρι το αντίπαλο τέρμα. Θα τα καταφέρει; Ναι, είναι γκολ! Η Εθνική μας έκανε το 2-1. Ο Σαμαράς τρέχει πανηγυρίζοντας μέσα στο γήπεδο. Οι συμπαίκτες του ορμούν πάνω του και τον αγκαλιάζουν, πέφτουν στο έδαφος. Οι λίγοι Έλληνες θεατές στις κερκίδες του βραζιλιάνικου σταδίου πανηγυρίζουν ξέφρενα. Κι εμείς στο σπίτι δεν πάμε πίσω, αγκαλιαζόμαστε, φωνάζουμε. Ο αγώνας τελειώνει με τη Ελλάδα νικήτρια. Έξω στον δρόμο ακούγονται τα πρώτα κορναρίσματα από φιλάθλους που βγήκαν να πανηγυρίσουν τη μεγάλη νίκη.

Δεν είναι και λίγο: η ελληνική ομάδα ποδοσφαίρου βρίσκεται ανάμεσα στις δεκαέξι καλύτερες του κόσμου!

- το πέναλτι

- το δεύτερο γκολ

- οι πανηγυρισμοί στο γήπεδο

στο σπίτι

στον δρόμο

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- η σημασία της νίκης

Μπορείς τώρα να απαντήσεις στις παρακάτω ερωτήσεις;

1. Σε τι χρόνο είναι γραμμένη η περιγραφή του αγώνα; Για ποιο λόγο πιστεύεις ότι επιλέχθηκε ο χρόνος αυτός;

Σε μια περιγραφή αγώνα είναι προτιμότερο να χρησιμοποιούμε ενεστώτα, καθώς ο χρόνος αυτός δίνει την αίσθηση στον αναγνώστη ότι ο αγώνας εκτυλίσσεται μπροστά στα μάτια του και κάνει, επομένως, την περιγραφή μας απολύτως παραστατική.

2. Ποια είναι τα πρόσωπα που χρησιμοποιεί ο αφηγητής της ιστορίας;

Σε μια περιγραφή αθλητικού γεγονότος ο αφηγητής μπορεί να μιλάει σε γ' πρόσωπο ενικού ή πληθυντικού όταν αναφέρεται στα πρόσωπα που πήραν μέρος στον αγώνα ή σε α' πρόσωπο ενικού ή πληθυντικού όταν αναφέρεται στη δική του σχέση με τον αγώνα ή είναι ο ίδιος ήρωας της ιστορίας.

3. Κύκλωσε τις λέξεις ή τις φράσεις που δείχνουν τη σειρά με την οποία εκτυλίχθηκαν οι φάσεις του αγώνα και θα διαπιστώσεις ότι είναι πολλές. Κι αυτό γιατί ένα αθλητικό γεγονός είναι φυσικό να αποτελείται από μια σειρά από επιμέρους συμβάντα που πρέπει να δηλωθούν με τη σειρά, άρα:

Στην περιγραφή αγώνα χρησιμοποιούμε πολύ συχνά επιρρήματα και προτάσεις που φανερώνουν χρόνο.

4. α. Ένας αθλητικός αγώνας είναι πάντα πλούσιος σε συναισθήματα αθλητών και θεατών. Μπορείς να ονομάσεις μερικά από όσα αισθάνεται κανείς

- κατά τη διάρκεια του αγώνα; .....
- σε περίπτωση νίκης; .....
- σε περίπτωση ήττας; .....

β. Ο αφηγητής ενός τέτοιου γεγονότος ενδιαφέρεται να κάνει τον αναγνώστη του συμμετοχο στα συναισθήματα αυτά. Για τον λόγο αυτόν μπορεί να χρησιμοποιήσει στο ύφος του συγκεκριμένες τεχνικές.

- Να εντοπίσεις στο κείμενο κάποιες ερωτήσεις που θέτει ο αφηγητής. Σε ποιον απευθύνονται; Γιατί τις χρησιμοποιεί;
- .....

Η ρητορική ερώτηση είναι τρόπος έκφρασης και μπορεί να δηλώνει -στη συγκεκριμένη τουλάχιστον περίπτωση της περιγραφής αγώνα- την αγωνία του αφηγητή για την εξέλιξη της κατάστασης.

- Διάβασε προσεκτικά το κείμενο και πες:
  - συναντάς πιο συχνά κύριες ή δευτερεύουσες προτάσεις; .....
  - οι προτάσεις είναι συνήθως μακροσκελείς ή σύντομες; .....
  - συνάντησες καθόλου ελλειπτικές προτάσεις; (δώσε ένα παράδειγμα) .....
  - μπορείς να εντοπίσεις στο κείμενο τουλάχιστον τρία ασύνδετα σχήματα; .....

Οι μικρές, κοφτές προτάσεις, ενωμένες με ασύνδετο σχήμα, εκφράζουν με πιο παραστατικό τρόπο συναισθήματα όπως η αγωνία, που είναι κυρίαρχη στους αθλητικούς αγώνες.

- Παρατηρείς ότι στο κείμενο υπάρχει μεγαλύτερη ποικιλία από σημεία στίξης και επιφωνήματα απ' ό,τι σε άλλα κείμενα;

Θαυμαστικά, αποσιωπητικά, επιφωνήματα δηλώνουν στον γραπτό λόγο συναισθήματα, που προφορικά δηλώνονται από τον τόνο της φωνής.

- Φράσεις όπως «η αγωνία κορυφώνεται», «οι ελπίδες αναπτερώθηκαν» κτλ. συναντάς πολλές φορές σε μια περιγραφή αγώνα. Στο κείμενο, να υπογραμμίσεις παρόμοιες φράσεις ή λέξεις που δηλώνουν τα συναισθήματα που θέλει να εκφράσει ο αφηγητής.

Ποικίλα συναισθήματα συνοδεύουν την παρακολούθηση ενός αγώνα, επομένως η περιγραφή του είναι γεμάτη από λέξεις ή φράσεις που τα περιγράφουν.

- Στο κείμενο μπορούμε να διακρίνουμε την περιγραφή πολλών επιμέρους φάσεων του αγώνα, που στην καθεμιά ο αφηγητής αφιερώνει μία ή περισσότερες φράσεις για να την περιγράψει. Μπορείς να εντοπίσεις κάποια φάση, στην οποία ο αφηγητής αφιερώνει μία ολόκληρη παράγραφο, αν και κρατάει ελάχιστα;

Επιμένουμε και περιγράφουμε διεξοδικά τις πιο κρίσιμες στιγμές ενός αγώνα για να δείξουμε στον αναγνώστη τη σημασία τους και να τον κάνουμε να νιώσει αγωνία για την έκβασή τους.

- Τέλος, όπως θυμάσαι από την ενότητα 1:

Στις αφηγήσεις χρησιμοποιούμε συνήθως λεξιλόγιο που δηλώνει δράση, για να δείξουμε την εξέλιξη των γεγονότων.

5. Να σχηματίσεις τα παραθετικά των παρακάτω επιθέτων και επιρρημάτων του κειμένου. Προσοχή: κάποια από αυτά δε σχηματίζουν παραθετικά, ενώ άλλα σχηματίζουν κάποιους τύπους μόνο περιφραστικά.

θετικός	συγκριτικός	υπερθετικός
σημαντικό		
απότομοι		
νέα		
ανησυχητικό		
λίγοι		
μεγάλη		
	καλύτερες	
αργά		
αναπάντεχα		
δυνατά		

6. Διάβασε τους στίχους του παρακάτω τραγουδιού του Λουκιανού Κηλαπδόνη, το οποίο μπορείς να ακούσεις στη διεύθυνση <https://www.youtube.com/watch?v=zbnBZv4peT0>.

Το ματς

Αρχίζει το ματς,
 αδειάσαν οι δρόμοι,
 η ώρα ζυγώνει,
 αρχίζει το ματς.
 Αρχίζει το ματς,
 ερήμωσε η πόλη,
 τρεχάτε κι αρχίζει το ματς.

Πω πω, γουστάρω
να βλέπω κασκόλ,
να βλέπω σημαίες,
να μπαίνουνε γκολ.
Πώς μας ενώνει
και πώς μας δονεί
του Διακογιάννη * η φωνή.

Αρχίζει το ματς,
παράτα με τώρα,
πλησίασ' η ώρα,
αρχίζει το ματς.
Αρχίζει το ματς,
κανείς μην κουνιέται,
σωπάστε κι αρχίζει το ματς.

Κι όποιος γνωρίζει τι φταίει για όλ' αυτά,
ας μου εξηγήσει μετά.

* Γιάννης Διακογιάννης: διάσημος σχολιαστής
αθλητικών αγώνων τις δεκαετίες '70 και '80

α. Σε τι είδους αθλητικό αγώνα αναφέρεται και πώς το καταλαβαίνουμε;

β. Με λίγες φράσεις να περιγράψεις:

- την ατμόσφαιρα στην πόλη λίγο πριν από τον αγώνα

.....
.....

- το κλίμα που επικρατεί μέσα στο γήπεδο

.....
.....

- τα συναισθήματα του ήρωα του τραγουδιού

.....
 .....

γ. Γιατί ο τραγουδοποιός χρησιμοποιεί τη λέξη «φταίει», σαν να έχει συμβεί κάτι δυσάρεστο; Θέλεις να «εξηγήσεις» εσύ στον τραγουδοποιό, με τη βοήθεια των παρακάτω ερωτήσεων;

– Σε ποιον απευθύνει ο ήρωας του τραγουδιού τη φράση «παράτα με τώρα» και γιατί; Πόσο σημαντικός φαίνεται να είναι ο αγώνας γι' αυτόν;

.....
 .....

– Είναι φυσικό να θέλει κάποιος να παρακολουθήσει απερίσπαστος έναν σημαντικό αγώνα. Έχεις δει, όμως, ανθρώπους που η αφοσίωσή τους στο ποδόσφαιρο δεν περιορίζεται μόνο στην ώρα του αγώνα, αλλά αποτελεί τη σημαντικότερη ενασχόληση στη ζωή τους; (Αυτή μάλιστα η απόλυτη αφοσίωση τους μετατρέπει από φιλάθλους σε οπαδούς και τους οδηγεί συχνά σε καταστροφές και βιαιοπραγίες.)

Πώς κρίνεις αυτή τη στάση τους; Μήπως το αποκλειστικό αυτό ενδιαφέρον δεν τους αφήνει να ασχοληθούν με άλλα, πιο σημαντικά ζητήματα της ζωής τους;

.....
 .....

δ. Η παρακάτω παράγραφος εξηγεί τι προσφέρει το ποδόσφαιρο σε όσους ασχολούνται με αυτό και ποιες ιδιότητες τους καλλιεργεί:

Το ποδόσφαιρο είναι το πιο δημοφιλές από όλα τα αθλήματα, ίσως γιατί μοιάζει πολύ με όσα συμβαίνουν στη ζωή. Στο ποδόσφαιρο, για να κερδηθεί ένας αγώνας, απαιτείται τεχνική από μέρους των παικτών, όπως και στη ζωή, για να πραγματοποιηθεί ένας στόχος, απαιτούνται γνώσεις. Αυτό όμως δεν αρκεί. Για την επίτευξη του επιθυμητού αποτελέσματος χρειάζεται επίσης εξυπνάδα, οργάνωση, αίσθημα ευθύνης, συνεργασία, ομαδικότητα, πειθαρχία, αλλά και πάθος και, βέβαια, τύχη. Χρειάζεται δηλαδή μια πληθώρα

χαρακτηριστικών, που είναι ακριβώς τα ίδια με αυτά που είναι απαραίτητα στις κοινωνικές δραστηριότητες. Γι' αυτό το ποδόσφαιρο έχει πολλούς υποστηρικτές και προκαλεί τόσο μεγάλες συγκινήσεις.

ε. Με βάση:

- τις απαντήσεις που έδωσες στην ερώτηση 6.β
- τις απαντήσεις που έδωσες στην ερώτηση 6.γ και
- την παράγραφο 6.δ

να γράψεις ένα κείμενο τριών παραγράφων στο οποίο να αναφέρεσαι στα θετικά και στα αρνητικά του ποδοσφαίρου (θυμήσου όσα μάθαμε στην ενότητα 15). Μπορείς να ξεκινήσεις κάθε παράγραφο κάπως έτσι:

Η παρακολούθηση ποδοσφαιρικών αγώνων προσφέρει στους φιλάθλους έντονες συγκινήσεις. ....

.....

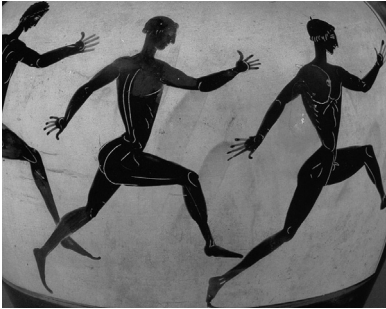
Όμως υπάρχει ο κίνδυνος.....

..... Επίσης, κάποιος κινδυνεύει να οδηγηθεί .....

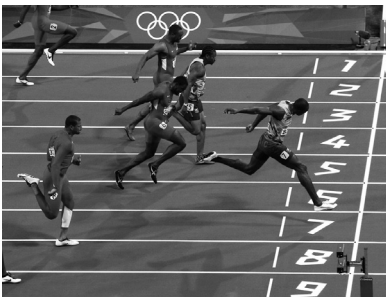
Αν καταφέρει κανείς να προφυλάξει τον εαυτό του από αυτή την αποκλειστική προσήλωση και τις συνέπειές της, το ποδόσφαιρο έχει να του προσφέρει πολλά. ....

.....

7. α. Τι από τον παρακάτω κατάλογο αντιστοιχεί στους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες, τι στους σύγχρονους και τι και στους δύο. Αντιστοίχισε τις στήλες:

αρχαίοι Ολυμπιακοί Αγώνες
σύγχρονοι Ολυμπιακοί Αγώνες

μετάλλια
κότινος
επαγγελματίας αθλητής
θρησκευτική γιορτή
εκεχειρία
ρεκόρ
παγκράτιο
παγκόσμια διάσταση
ολυμπιακή φλόγα
πάλη
κάθε 4 χρόνια
άντρες και γυναίκες
ερασιτέχνης αθλητής
μόνο άντρες αθλητές
αγώνες δρόμου
αρματοδρομίες

β. Βάλε τις πληροφορίες για τους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες σε μια σειρά, π.χ. τι είδους διοργάνωση ήταν, κάθε πότε γίνονταν, υπό ποιες συνθήκες διεξάγονταν, ποιοι συμμετείχαν, παραδείγματα αθλημάτων, ποια ήταν τα έπαθλα. Στη συνέχεια, να γράψεις μια παράγραφο για να πληροφορήσεις συνοπτικά κάποιον για τους αρχαίους Ολυμπιακούς Αγώνες.

Δημιουργώ τα δικά μου κείμενα

1. Στην αρχή της ενότητας διάβασες ένα κείμενο στο οποίο περιγράφεται ο αγώνας Ελλάδας-Ακτής Ελεφαντοστού στο πλαίσιο του τελευταίου Μουντιάλ. Η περιγραφή αυτή προέρχεται από έναν υποστηρικτή της ελληνικής ομάδας.

Φαντάσου ότι είσαι ένα παιδί από την Ακτή Ελεφαντοστού, που παρακολουθεί στο σπίτι του, μαζί με την οικογένειά του και φίλους, τον

ίδιο αγώνα. Μπορείς να γράψεις μια περιγραφή της συνάντησης, από τη νέα αυτή οπτική γωνία; (Σκέψου ότι οι στιγμές που ενθουσίασαν τον υποστηρικτή της Ελλάδας απογοήτευσαν εκείνον της Ακτής Ελεφαντοστού, και το αντίθετο. Τι άποψη θα είχε αυτός ο υποστηρικτής για το νικηφόρο πέναλτι, που αμφισβητήθηκε από τους παίκτες της ομάδας του;) Μπορείς να βοηθηθείς από το σχεδιάγραμμα που ακολουθεί:

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

- ποιο ήταν αυτό το αθλητικό γεγονός
- πότε και πού έγινε, γιατί ήταν σημαντικό, ποιες ήταν οι αντίπαλες ομάδες
- πού το παρακολούθησα, με ποιους

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

- το πλήθος και η συμπεριφορά των θεατών στο γήπεδο / συνθήματα, ενθουσιασμός, πανό
- οι πιο σημαντικές φάσεις, ευκαιρίες και γκολ, τα πέναλτι, οι τραυματισμοί, τα σκληρά φάουλ, οι κίτρινες και οι κόκκινες κάρτες, οι αμφισβητούμενες φάσεις, λάθος ή υπερβολικά σφυρίγματα διαιτητή, διαμαρτυρίες παικτών, θεατών
- η εκτίμησή σου για τις διάφορες φάσεις και για το σύνολο του αγώνα (αν, για παράδειγμα, κάποιος στάθηκε τυχερός ή άτυχος, αν άξιζε ή αδικήθηκε, αν αναδείχθηκαν οι ικανότητες των παικτών κτλ. / επιθετικό παιχνίδι ή αμυντικό, συναρπαστικό ή βαρετό, πλούσιο σε φάσεις ή φτωχό, αργό ή γρήγορο)
- να φροντίσεις το ύφος σου να μεταδίδει τα ανάλογα συναισθήματα: αγωνία στο κατακόρυφο, ανυπομονησία / έξαλλοι πανηγυρισμοί στο γήπεδο, αλλά και σε εσάς που παρακολουθούσατε από το σπίτι, χαρά και ενθουσιασμός / απογοήτευση για το αποτέλεσμα

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

- τι μου άρεσε τόσο πολύ στον αγώνα
- τι σήμανε το αποτέλεσμα για τη θέση της χώρας στον παγκόσμιο ποδοσφαιρικό χάρτη

2. Να περιγράψεις έναν συναρπαστικό αγώνα του σχολικού πρωταθλήματος ή κάποιον άλλον αγώνα που θεωρείς εσύ ενδιαφέροντα και σημαντικό.

B**Αφηγούμαστε ιστορίες με αθλητές****Ένας «χρυσός» αθλητής και μια μεγάλη φιλία**

Μου αρέσει ιδιαίτερα να παρακολουθώ τα αγωνίσματα του στίβου και θαυμάζω πολλούς αθλητές που έχουν καταφέρει υψηλές επιδόσεις στα αγωνίσματα αυτά. Ο αθλητής που θαυμάζω όμως περισσότερο από όλους είναι ο Τζέσε Όουενς, ένας από τους διασημότερους ολυμπιονίκες στην ιστορία των Αγώνων.

Ο Αμερικανός αθλητής, που ανήκε στη μαύρη φυλή, κέρδισε τέσσερα χρυσά μετάλλια στους Ολυμπιακούς Αγώνες του Βερολίνου το 1936, στα 100 και 200 μέτρα, στη σκυταλοδρομία και στο άλμα εις μήκος, σημειώνοντας μάλιστα στο τελευταίο και παγκόσμιο ρεκόρ, μπροστά σε χιλιάδες θεατές που τον επευφημούσαν! Πέτυχε έτσι ένα κατόρθωμα που ξεπέρασε τα όρια του αθλητισμού, γιατί κατέρριψε στην πράξη τη ναζιστική θεωρία για «ανώτερες» και «κατώτερες» φυλές, μπροστά στα μάτια του Χίτλερ που παρακολουθούσε ενοχλημένος έναν έγχρωμο αθλητή να θριαμβεύει.

Εκείνο, όμως, που μου έκανε την πιο βαθιά εντύπωση στην ιστορία του Όουενς ήταν η μεγάλη φιλία ανάμεσα σε αυτόν και στον Γερμανό συναθλητή του Λουζ Λονγκ. Η φιλία τους ξεκίνησε στις 4 Αυγούστου εκείνης της χρονιάς, κατά τη διάρκεια των προκριματικών για το άλμα εις μήκος, ένα άθλημα στο οποίο ο Λονγκ μέχρι εκείνη τη στιγμή κατείχε το ρεκόρ. Ο Όουενς, αγχωμένος, είχε δύο άκυρες προσπάθειες και του απέμενε μόλις μία ευκαιρία. Τότε, ο Λονγκ τον πλησίασε και προσπάθησε να τον εμπυχώσει. Τον εν-

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

- γενική προτίμηση
- ειδικότερη προτίμηση

ΚΥΡΙΟ ΘΕΜΑ

- το πρώτο μεγάλο επίτευγμα

- το δεύτερο μεγάλο επίτευγμα

- η μεγάλη φιλία (η ιστορία της)

- πώς ξεκίνησε

- η κίνηση του αντιπάλου

θάρρυνε και τον συμβούλεψε να πατήσει πριν από το όριο, για να αποφύγει το τρίτο άκυρο άλμα, που θα του στερούσε την πρόκριση στον τελικό.

Ο Όουενς, ακολουθώντας την προτροπή του συναθλητή του, προκρίνεται. Το απόγευμα της ίδιας μέρας, στον τελικό, κάνει το μεγαλύτερο άλμα από όλους και κερδίζει το χρυσό, καταρρίπτοντας το ρεκόρ του Γερμανού άλτη. Τότε ο Λονγκ, πρώτος απ' όλους, τον πλησιάζει και τον συγχαίρει θερμά, αποδεικνύοντας ότι η αξία του αθλητισμού δεν κρύβεται στα μετάλλια και στον ανταγωνισμό, αλλά στο ίδιο το αθλητικό πνεύμα. Αυτή ήταν η αρχή μιας μεγάλης φιλίας που κράτησε χρόνια, μέχρι τον θάνατο του Λονγκ στη διάρκεια του πολέμου. «Όλα τα μετάλλια και τα κύπελλα που κέρδισα στη ζωή μου δεν αξίζουν τίποτα μπροστά στη φιλία που μου χάρισε ο Λουζ Λονγκ» είπε ο Όουενς για τη σχέση τους.

Η ιστορία αυτή του Τζέσε Όουενς επιβεβαιώνει ότι ο αθλητισμός επιτρέπει στον άνθρωπο να καταφέρει τους μεγαλύτερους άθλους και αποδεικνύει ότι η αληθινή φιλία δε βασίζεται στο χρώμα του δέρματος και στην εθνικότητα, αλλά στον σεβασμό και στην αλληλοεκτίμηση.

- το αποτέλεσμα της κίνησης

- η αντίδραση του αντιπάλου

- η αποτίμηση της φιλίας

ΠΡΟΛΟΓΟΣ

- συμπεράσματα για τον αθλητισμό και για τη φιλία

Τώρα που διάβασες την έκθεσή μου, κάνε τις παρακάτω ασκήσεις:

1. **α.** Να υπογραμμίσεις στο κείμενο τις λέξεις ή τις φράσεις που προσδιορίζουν τον τόπο και τον χρόνο.

Σε μια περιγραφή γεγονότος χρησιμοποιούμε λέξεις και φράσεις που προσδιορίζουν τον χώρο στον οποίο εκτυλίσσεται το γεγονός, αλλά και τον χρόνο, για να δείξουμε την εξέλιξή του.

- β.** Παρατηρείς ότι στην ιστορία των δύο αθλητών υπάρχει μια εναλλαγή στους χρόνους που χρησιμοποιούνται; Σε τι χρησιμεύει αυτή η στροφή από τον αόριστο στον ενεστώτα;

Στην περιγραφή γεγονότος οι χρόνοι των ρημάτων μπορεί να είναι παροντικοί ή παρελθοντικοί, ανάλογα με τι θέλουμε να επιτύχουμε.

2. Στην παρακάτω φράση αναφέρονται οι ιδιότητες που καλλιεργεί το αθλητικό πνεύμα στον άνθρωπο:

Το αθλητικό πνεύμα δημιουργεί έναν άνθρωπο ολοκληρωμένο, ελεύθερο, ηθικό, με πλήθος αρετές: υγεία, τόλμη, ψυχική ευγένεια, αφιλοκέρδεια· έναν άνθρωπο που στοχεύει στη νίκη μέσω του ευγενούς συναγωνισμού, που δίνει μεγάλη σημασία στην ίδια τη συμμετοχή.

- α.** Υπογράμμισε τις ιδιότητες αυτές.
  - β.** Σκέψου ποιες από αυτές διακρίνουν τους δύο ολυμπιονίκες.
  - γ.** Εξήγησε γιατί θα μπορούσες να χαρακτηρίσεις ηθικά ανώτερη τη συμπεριφορά του Γερμανού αθλητή, συμπληρώνοντας τα κενά:

Ο Λονγκ, κατά τη διάρκεια των προκριματικών αγώνων, έβλεπε τον Όουενς, έναν άξιο συναθλητή του, που ήξερε ότι μπορούσε να τα καταφέρει, να δυσκολεύεται. Γι' αυτό θεώρησε σωστό .....

.....,
έστω και αν γνώριζε ότι .....

.....
Η βοήθεια που του πρόσφερε είχε αποτέλεσμα να φτάσει ο Όουενς στον τελικό και μάλιστα να τον κερδίσει, στερώντας την πρώτη θέση από τον ίδιο. Αυτή η επιτυχία, αντί να κάνει τον Γερμανό αθλητή να ..... για τη βοήθεια που είχε προσφέρει, τον έκανε να πάει αμέσως ....., γιατί πίστευε ότι στους αγώνες οι αθλητές δε συμμετέχουν για να κερδίσουν οπωσδήποτε οι ίδιοι, αλλά για να κερδίσει ..... Αφού λοιπόν ο Όουενς ήταν ο καλύτερος από όλους, ο Λονγκ αισθάνθηκε αυθόρμητα ότι έπρεπε να .....

3. – Η αξία του αθλητισμού δεν κρύβεται στα μετάλλια και στον ανταγωνισμό, αλλά στο ίδιο το αθλητικό πνεύμα.

– «Όλα τα μετάλλια και τα κύπελλα που κέρδισα στη ζωή μου δεν αξίζουν τίποτα μπροστά στη φιλία που μου χάρισε ο Λουζ Λονγκ».

α. Ένας αθλητής αγωνίζεται πάντα με σκοπό τη διάκριση. Στο κείμενο που διάβασες, όμως, και συγκεκριμένα στα δύο παραπάνω αποσπάσματα, φαίνεται ότι κάποιες αξίες είναι σημαντικότερες από τη διάκριση. Ποιες είναι αυτές;

- .....
- .....

β. Να γράψεις ένα κείμενο δύο παραγράφων, στο οποίο να εξηγήεις γιατί αυτές οι αξίες είναι πιο σημαντικές από την ίδια τη διάκριση. Στην πρώτη παράγραφο να χρησιμοποιήσεις τις πληροφορίες που πήρες στην ερώτηση 2 και στη δεύτερη όσα είπαμε για τη φιλία στην ενότητα 6.

4. Προσπάθησε να φανταστείς τη σκηνή που ο Λονγκ ενθαρρύνει τον Όουενς στη διάρκεια των προκριματικών αγώνων, καθώς και τη στιγμή που ο Όουενς καταρρίπτει το ρεκόρ και ο Γερμανός συναθλητής του σπεύδει να τον συγχαρεί. Γράψε ένα κείμενο εμπλουτισμένο με διαλόγους, στο οποίο να αφηγήσαι παραστατικά την ιστορία.

5. Συμπλήρωσε τις παρακάτω προτάσεις βάζοντας τα ρήματα των παρενθέσεων στον αόριστο:

- Οι υψηλές του επιδόσεις ..... (επιτρέπω) στον Όουενς να κατακτήσει τέσσερα χρυσά μετάλλια.

- Στον Όουενς ..... (απομένω) μόνο μία ευκαιρία, αλλά με τη συμβουλή του Λονγκ ..... (αποφεύγω) τελικά το τρίτο άκυρο άλμα.

- Ο Όουενς ..... (καταρρίπτω) το ρεκόρ του Λονγκ στο άλμα εις μήκος.

- Η σχέση των δύο ολυμπιονικών ..... (αποδεικνύω) ότι η αληθινή φιλία βασίζεται στον σεβασμό και στην αλληλοεκτίμηση.

- Ο Όουενς ..... (περιγράφω) τη φιλία τους σαν ένα από τα πιο σημαντικά πράγματα στη ζωή του.

6. Διάβασε τα δύο παρακάτω κείμενα και απάντησε στις ερωτήσεις που ακολουθούν:

Γεννημένη στη Χαβάη και με γονείς σέρφερ η Μπέθανι Χάμιλτον μεγάλωσε σχεδόν μέσα στο νερό. Από νήπιο λάτρεψε το σερφ, ωστόσο, 13 χρονών κινδύνευσε θανάσιμα και έχασε το χέρι της από επίθεση καρχαρία. Έναν μήνα μετά το ατύχημα επανήλθε στην ιστιοσανίδα της γεμάτη αποφασιστικότητα να συνεχίσει το αγαπημένο της άθλημα. Δύο χρόνια αργότερα κέρδισε την πρώτη θέση στο εθνικό πρωτάθλημα των Η.Π.Α. Τώρα, ως επαγγελματίας σέρφερ, στέλνει το μήνυμά της ελπίδας σε εκατομμύρια ανθρώπους, ενώ η ιστορία της έχει μεταφερθεί στον κινηματογράφο.

Το 2004, η Μελίσα Στόκγουελ υπηρετούσε στον αμερικανικό στρατό, όταν μια βόμβα εξερράγη και την έκανε να χάσει το πόδι της. Ξεκίνησε το κολύμπι ως μέρος της θεραπείας της και κατέληξε να αγωνίζεται για την ομάδα των Η.Π.Α. στους Παραολυμπιακούς Αγώνες του 2008, όπου έγινε κάτοχος του ρεκόρ στα 100 μέτρα πεταλούδα και στα 100 μέτρα ελεύθερο. Αργότερα, συνέχισε την αθλητική της καριέρα στο τρίαθλο (κολύμβηση, ποδηλασία, τρέξιμο). Όπως δηλώνει η ίδια, «ακόμα κι αν μου λείπει το ένα μου πόδι, δεν υπάρχει τίποτα που δεν μπορώ να κάνω».

α. Δώσε έναν τίτλο που να ταιριάζει και στα δύο προηγούμενα κείμενα.

.....

β. Τι ρόλο έπαιξε ο αθλητισμός στη ζωή των δύο αθλητριών; Συμπλήρωσε τα κενά στις παρακάτω προτάσεις:

- Ο αθλητισμός έπαιξε σημαντικό ρόλο στη ζωή της Μπέθανι Χάμιλτον και πριν από το ατύχημα. Όταν έχασε το χέρι της, όμως, το ατύχημα αντί ....., αντίθετα ενίσχυσε την αυτοπεποίθησή της και την έκανε .....
- Όταν κάποιος υποβάλλεται σε μια τόσο σκληρή δοκιμασία, όπως η Μελίσα Στόκγουελ, είναι αναμενόμενο η φυσική του δραστηριότητα να μειωθεί δραματικά. Η Αμερικανίδα αθλήτρια όμως ήταν αποφασισμένη να αποδείξει ότι ..... και ο αθλητισμός της έδωσε τη δυνατότητα όχι μόνο να μην περιορίσει τις κινήσεις της, αλλά .....

γ. Ποιο είναι «το μήνυμα της ελπίδας» που στέλνει η Μπέθανι Χάμιλτον σε εκατομμύρια ανθρώπους;

.....

.....

Δημιουργώ τα δικά μου κείμενα

1. Δες στον υπολογιστή σου το παρακάτω απόσπασμα από την ταινία «Το αριστερό μου πόδι», η οποία αναφέρεται στη ζωή του διάσημου Ιρλανδού συγγραφέα και ζωγράφου Κρίστου Μπράουν, που έπασχε από εγκεφαλική παράλυση. Η σκηνή παρουσιάζει τον νεαρό ήρωα να παίρνει μέρος σε έναν ποδοσφαιρικό αγώνα, παρά την αναπηρία του και παρά το κοροϊδευτικό ύφος του τερματοφύλακα της αντίπαλης ομάδας. <https://www.youtube.com/watch?v=6ptHxStQJyg>

Να περιγράψεις τη σκηνή του αγώνα σε ένα κείμενο, στο οποίο σημαντική θέση πρέπει να κατέχουν τα ακόλουθα:

- ποια ανάγκη, κατά τη γνώμη σου, σπρώχνει τον ήρωα να πάρει μέρος στον αγώνα

- ποια είναι τα συναισθήματα που προκαλεί στους θεατές
  - α. η προσπάθεια του ήρωα
  - β. το αποτέλεσμα της προσπάθειας
- τι αποδεικνύει η στάση του ήρωα για τη δύναμη που κρύβει μέσα του ο άνθρωπος / υπάρχουν περιορισμοί στο τι μπορεί να καταφέρει κάποιος, όταν το αποφασίσει;
- τι είδους ευκαιρίες μπορεί να προσφέρει ο αθλητισμός σε ανθρώπους που έχουν ιδιαίτερες ικανότητες

2. Να αναζητήσεις στοιχεία και να γράψεις ένα κείμενο για τη ζωή και την αθλητική σταδιοδρομία του αγαπημένου σου αθλητή.